

Leonardo da Vinci

RAPORT KOŃCOWY NA TEMAT RYNKU PRACY

FEDERALNEJ AGENCJI PRACY
Niemcy

SPIS TREŚCI

1. Wstęp

2. Rynek pracy na poziomie europejskim i narodowym

2.1 Europejski rynek pracy

2.2 Krajowe rynki pracy (Partnerzy projektu Ergo-in-Net)

2.2.1 Francja

2.2.2 Niemcy

2.2.3 Włochy

2.2.4 Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn.

2.2.5 Polska

3. Załączniki

Leonardo da Vinci

1. Wstęp

Informacje na temat rynków pracy stanowią ważny instrument dla doradców praktyków pracujących zarówno na poziomie narodowym jak i europejskim. Przede wszystkim z uwagi na pełnioną przez doradców „funkcję pomostu” pomiędzy klientami - z ich planami zawodowymi dotyczącymi możliwości pracy zawodowej, szkolenia lub nauki oraz ich faktycznymi i konkretnymi możliwościami na rynku pracy. Z drugiej strony szybkość zmian, jak i różnice w kierunkach rozwoju krajowych rynków pracy w Europie wymagają stałego aktualizowania wielu informacji, których potrzebuje doradca praktyk.

W niniejszym rozdziale omówione zostaną dwa różne, ale ściśle ze sobą związane, poziomy informacji na temat rynku pracy. Pierwszy to rynek europejski jako całość, rozpatrywany w ramach procesu integracji regionalnej. Wiele czynników przyczynia się do podkreślenia istnienia i znaczenia transnarodowego europejskiego rynku, między innymi pogłębienie integracji w ramach Unii Europejskiej, proces rozszerzenia oraz opracowanie polityki rynku pracy oraz wspólnych celów w skali europejskiej (tj. Strategii Lizbońskiej). Te trzy czynniki odgrywają ważną rolę w niniejszej analizie.

Drugi poziom informacji na temat rynku pracy związany jest z poszczególnymi państwami członkowskimi. Każdy kraj rozwiązuje problemy istniejące na jego rynku pracy za pomocą własnej polityki i odmiennych środków, które zależą od specyfiki i uwarunkowań narodowych, dlatego zobowiązania wynikające z zaangażowania na poziomie europejskiego rynku pracy mogą być realizowane w bardzo różny sposób. Informacje na temat rynku pracy we Francji, Niemczech, Włoszech, Zjednoczonym Królestwie i Polsce zostaną przedstawione w niniejszym raporcie w formie uporządkowanego przeglądu.

2. Rynek pracy na poziomie europejskim i narodowym

2.1 Europejski rynek pracy

Tak zwana Strategia Lizbońska przyjęta została przez Radę Europejską w Lizbonie, w Portugalii; jej celem jest uczynienie z Unii Europejskiej do 2010 roku „najbardziej dynamicznej i konkurencyjnej gospodarki świata”. Główne cele Strategii to odnowa i zrównoważony rozwój w dziedzinie gospodarki, polityki społecznej i ochrony środowiska. Strategia Lizbońska w zasadniczym stopniu opiera się na ekonomicznych koncepcjach mówiących o innowacyjności jako motorze napędowym zmian gospodarczych, o gospodarce opartej na wiedzy oraz odnowie w zakresie polityki społecznej i działań proekologicznych¹.

W zakresie wdrażania celów Strategii Lizbońskiej dotyczących polityki zatrudnienia najważniejszą rolę odgrywa Europejska Strategia Zatrudnienia (ESZ). W ramach ESZ państwa członkowskie zobowiązane są do działania na rzecz zrównoważonej realizacji trzech zachodzących na siebie i wzajemnie zależnych celów: pełnego zatrudnienia; poprawy jakości i produktywności pracy; wzmocnienia spójności i integracji społecznej².

¹ Zob.: Komisja Europejska, Strategia Lizbońska, str. 1, http://europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=81.

² Zob.: Komunikat Komisji dla Rady, Projekt Wspólnego Raportu o Zatrudnieniu 2004/2005, Bruksela, 27.01.2005, str. 4, www.eu.int/comm/employment_social/employment_strategy/report_2004/jer20045_en.pdf.

Leonardo da Vinci

Rezultaty procesu lizbońskiego, chociaż aktualnie znajdujemy się w połowie drogi do wyznaczonego terminu jego realizacji, nie są bardzo zadowalające. W istocie postęp w zakresie realizacji ww. trzech celów Europejskiej Strategii Zatrudnienia (ESZ) jest ostatnio niewielki³:

- **Osiągnięcie pełnego zatrudnienia:** Okresy pozostawania bez pracy stają się coraz krótsze, a oferowane miejsca pracy obsadzone są coraz szybciej, w szczególności w Danii, Hiszpanii, Irlandii, Holandii, na Węgrzech i w Zjednoczonym Królestwie. Niemniej jednak, na skutek przedłużającego się okresu spadku tempa rozwoju gospodarczego nastąpiło zahamowanie wzrostu ogólnej stopy zatrudnienia, która w 2003 r. w krajach UE25 utrzymywała się na poziomie 63% (55% wśród kobiet i 40% wśród pracowników starszych wiekiem). Docelowy poziom 70%, który według Strategii Lizbońskiej ma zostać osiągnięty do 2010 roku, wydaje się stanowić coraz większe wyzwanie. Największa przepaść dzieli aktualny wskaźnik zatrudnienia starszych wiekiem pracowników od docelowego poziomu 50% planowanego na rok 2010. Bez zasadniczego wzrostu tego wskaźnika, ogólna docelowa stopa zatrudnienia na poziomie 70% pozostanie nieosiągalna. Postęp w kierunku osiągnięcia docelowego wskaźnika zatrudnienia kobiet na poziomie 60% uległ wyraźnemu spowolnieniu. Planowany wskaźnik zatrudnienia kobiet na rok 2005 to 57%, a planowana ogólna stopa zatrudnienia na ten rok – 67%. Bezrobocie wśród młodzieży – na poziomie 18,7% – prawie dwukrotnie przewyższa ogólny poziom bezrobocia.
- **Poprawa jakości i produktywności pracy:** Tempo wzrostu produktywności pracy dramatycznie spadło, podczas gdy postęp w zakresie poprawy jakości pracy jest dość zróżnicowany (liczba wypadków przy pracy utrzymuje się na wysokim poziomie i postęp jest nierównomierny). Synergia pomiędzy jakością a produktywnością pracy nie jest w pełni wykorzystywana.
- **Wzmocnienie spójności i integracji społecznej:** Spowolnienie rozwoju gospodarczego spowodowało pojawienie się całego wachlarza problemów w obszarze integracji społecznej. Duże różnice w poziomie zatrudnienia i bezrobocia utrzymują się nie tylko pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi, ale także pomiędzy regionami. W niektórych krajach, takich jak Zjednoczone Królestwo, Polska i Dania, w latach 90. zaobserwowano wzrost nierówności w poziomie dochodów, podczas gdy w innych, na przykład we Francji, występowały tendencje przeciwne⁴. Z łącznej grupy 92 milionów osób biernych zawodowo (według ankiety z 2004 r.) co najmniej 14% (lub 13 milionów) było gotowych i zdolnych do podjęcia pracy. Te nieaktywne zawodowo osoby, w wieku od 15 do 64 lat, to osoby, które nie pracują i nie są zarejestrowane jako bezrobotne. Znalazły się one poza rynkiem pracy z powodu braku wykształcenia i możliwości szkolenia, braku zainteresowania poszukiwaniem pracy, w związku z obowiązkami rodzinnymi lub niepełnosprawnością.
Rozszerzenie Unii Europejskiej o 10 nowych państw członkowskich w 2005 r. – największe rozszerzenie Unii Europejskiej, piąte od 1973 roku⁵ – spowodowało iż złożoność i

³ Ibid., str. 2.

⁴ Zob.: „*Jak wynika z nowego raportu UE, aktywna polityka zatrudnienia może spowodować wzrost stopy zatrudnienia pomimo niskiego poziomu wzrostu gospodarczego*”, Komisja Europejska, Zatrudnienie, Sprawy Społeczne i Równość Szans (platforma dyskusyjna), Bruksela, 19.10.2005r., http://europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=81.

⁵ Dyrekcja Generalna ds. Prasy i Komunikacji, „*More unity and more diversity. The European Union's biggest enlargement*” (Większa jedność i większe zróżnicowanie. Największe rozszerzenie Unii

Leonardo da Vinci

zróżnicowanie sytuacji w całej Unii jest większe niż do tej pory, szczególnie jeśli chodzi o poziom zatrudnienia i bezrobocia. Promowanie dostępu do pracy ocenianej jako praca dobra, w tym także dostępu do szkoleń oraz poziom dochodów pozwalający na pełne uczestnictwo w rynku pracy i życiu społeczeństwa ma kluczowe znaczenie dla integracji społecznej.

W raporcie wiosennym z 2005 r. dla Rady Europejskiej Komisja przedstawiła koncepcję nowego podejścia do Strategii Lizbońskiej, ukierunkowanego na wzrost gospodarczy i zatrudnienie, proponując stworzenie nowego rodzaju partnerstwa z państwami członkowskimi w celu zintensyfikowania ich wysiłków na rzecz realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia⁶. Komisja podjęła także decyzję o skoncentrowaniu działań na dwóch głównych obszarach: produktywności i zatrudnieniu. Powinien obowiązywać tylko jeden narodowy program rozwoju i jeden plan rozwoju UE, gdyż pozwoliłoby to na uproszczenie i zapewnienie spójności działań⁷.

2.2 Krajowe rynki pracy (Partnerzy programu Ergo-in-Net)

Informacje na temat rynków pracy w krajach uczestniczących w realizacji projektu – we Francji, Niemczech, Włoszech, Zjednoczonym Królestwie i Polsce – zostaną przedstawione, w formie uporządkowanego przeglądu, dokonanego według następującego porządku:

- o Krótki opis;
- o Różnice regionalne;
- o Reformy prawne;
- o Zapotrzebowanie na pracowników;
- o Brak zapotrzebowania na pracowników;
- o Osoby w wieku do 25 lat;
- o Osoby w wieku powyżej 55 lat;
- o Kobiety;
- o Źródła pomocy finansowej;
- o Sieci dla osób poszukujących pracy;
- o Oferty pracy;
- o Informacje gospodarcze;
- o Ministerstwo Pracy (dane kontaktowe);
- o Źródła dotyczące rynku pracy w Europie.

Europejskiej) (praca ukończona w listopadzie 2003 r.),
<http://europa.eu.int/comm/publications/booklets/move/41/en.pdf>.

⁶ Dalsze informacje dotyczące transpozycji dyrektywy „lizbońskiej” (Stan na dzień 1.06.2005), zob.:
http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/transposition_directives_en.pdf.

⁷ Komisja Europejska, Nowy początek Strategii Lizbońskiej. Wzrost gospodarczy i zatrudnienie,
http://europa.eu.int/growthandjobs/intro_en.htm.

Informacje ogólne	Krótki opis	Aktualna sytuacja na rynku pracy nie jest łatwa. Od około 30 lat Francja boryka się z ciągłym problemem bezrobocia, które dotyka dużej liczby osób (<i>chômage de masse</i>). Strukturalna stopa bezrobocia spowodowana jest głównie wysokim poziomem bezrobocia wśród młodych ludzi do 25. roku życia. Inne zjawisko to tzw. „bezrobocie długotrwałe” (<i>chômage de longue durée</i>): powyżej jednego roku lub nawet powyżej dwóch lat (dotyczy to głównie starszych osób, w wieku powyżej 55 lat). Okres bezrobocia jest ściśle związany z osobistymi kwalifikacjami. Około czterech milionów osób korzysta z różnego rodzaju form pomocy społecznej lub dotacji. Około 800.000 młodych osób znajduje się w bardzo niepewnej sytuacji i napotyka wiele trudności ze znalezieniem pracy. W lipcu 2005 r. stopa bezrobocia wynosiła 10,1%.
	Różnice regionalne	Regiony, w których stopa bezrobocia utrzymuje się na poziomie od 12 do 13% (i wyższym): Provence-Alpes Cote d’Azur, Languedoc-Roussillon, Nord-Pas-de Calais. Sytuacja młodych osób w wieku poniżej 25 lat (także kobiet) jest prawie taka sama, niezależnie od wielkości okręgu administracyjnego lub miasta. W przypadku mężczyzn w tych granicach wiekowych wskazane jest poszukiwanie pracy w małych okręgach, na terenach wiejskich lub w miastach poniżej 20.000 mieszkańców. W odniesieniu do wszystkich pokoleń: łatwiej jest znaleźć pracę w małych, nawet wiejskich okręgach niż w dużych miastach. W przypadku mężczyzn jest to oczywiste, ponieważ stopa bezrobocia wzrasta z 6,2% do 11,4% w dużych miastach (powyżej 20.000 mieszkańców). W przypadku kobiet stopa bezrobocia może wynosić nawet do 9,6% na terenach wiejskich i 12,2% w dużych miastach (powyżej 200.000 mieszkańców). Dalsze informacje dostępne są na stronie internetowej EURES, w rozdziale „ <i>Living and working</i> ” (Życie i praca) (jeden rozdział dla każdego regionu Francji).
	Reformy prawne	Od ponad 30 lat różne rządy próbują ograniczyć stopę bezrobocia, uruchamiając szereg programów. Najnowszym z nich jest tzw. „Plan spójności społecznej” (<i>Plan de Cohesion Sociale</i>), którego realizację rozpoczęto na początku 2005 r. (Ministerstwo Pracy, Budownictwa Mieszkaniowego i Spójności Społecznej). Zob.: www.cohesion sociale.gouv.fr/UserFiles/File/Depliant_Cohesion.pdf . Latem 2005 roku rząd wprowadził nowy rodzaj umowy o pracę, tzw. „ <i>contrat de professionalisation</i> ” (przez okres dwóch lat pracodawca może zwolnić pracownika). Dalsze informacje pod adresem: www.travail.gouv.fr/dossiers/CNE .
Sytuacja na rynku pracy: pracodawcy	Zapotrzebowanie na pracowników	Branża budowlana, w szczególności takie specjalności jak murarz, elektryk; Hotelarstwo i gastronomia: kucharze, kelnerzy; Przemysł metalurgiczny: spawacz; Transport: kierowcy ciężarówek; Zdrowie, usługi socjalne: pielęgniarki, opieka pielęgniarska, opieka nad starszymi osobami, lekarze specjaliści oraz lekarze i specjaliści w dziedzinie paramedycyny w regionach wiejskich; Handel: przedstawiciele handlowi; Prace sezonowe: osoby do zbierania winogron, owoców i warzyw; Oferty pracy pochodzą przede wszystkim od małych i średnich przedsiębiorstw.
	Brak zapotrzebowania na pracowników	Trudności z zatrudnieniem w następujących branżach: usługi komputerowe, branża elektroniczna i mikroelektroniczna, logistyka i transport, specjalności paramedyczne w dużych miastach, takich jak Paryż, Marsylia i Lion.
Sytuacja na rynku pracy: pracownicy	Osoby w wieku do 25 lat	24% siły roboczej w wieku do 25 lat to osoby poszukujące pracy (w Europie 55% młodych ludzi ma pracę, we Francji – jedynie 26%). Około 150.000 młodych osób kończy swoją edukację szkolną bez żadnych potwierdzonych kwalifikacji. Dlatego też istnieje wiele umów wspieranych przez państwo i wiele specjalnych środków pomocy dla młodych osób. Nawet w przypadku wysoko wykwalifikowanych studentów opóźnienie w znalezieniu pracy może trwać sześć miesięcy lub dłużej (zawsze jednak: im wyższe kwalifikacje, tym łatwiejsze znalezienie pracy). Większość osób w tym przedziale wiekowym rozpoczyna aktywność zawodową od pracy tymczasowej lub „etapowo”.
	Osoby w wieku powyżej 55 lat	Przez długi okres czasu, zawsze gdy firma zmuszona była do zwalniania pracowników, pracownikom starszym wiekiem oferowano możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę (zazwyczaj przy utrzymaniu około 80% dotychczasowego wynagrodzenia do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego, bez konieczności wykonywania pracy). System ten był w dużym stopniu wspierany przez państwo. Niemniej jednak, ostatnio stwierdzono, iż koszty jego funkcjonowania są bardzo wysokie, a umiejętności tych osób ostatecznie stracone dla społeczeństwa. W 2003 roku stopa zatrudnienia osób w wieku od 55 do 64 lat wynosiła 36,8% (Francja zajmuje pod tym względem ostatnie miejsce wśród krajów Europy; celem UE jest osiągnięcie poziomu 50% w 2010 r.). Aktualnie sprawy przyjmują nieco inny obrót: niektóre firmy dobrowolnie decydują się na zatrudnienie osób w starszym wieku. Osoby poszukujące pracy przez dłuższy okres czasu mogą skorzystać z możliwości specjalnych umów w ramach nowego planu spójności społecznej, takich jak CI-RMA (<i>Contrat d’insertion revenu minimum d’activité</i>).

Leonardo da Vinci

	Kobiety	<p>Wskaźnik bezrobocia kobiet wynosi 11,10%, mężczyzn – 9% (INSEE 2004). Kobiety stanowią 45,9% siły roboczej, jednocześnie stanowią 76,4% absolwentów kierunków humanistycznych i 27,8% absolwentów kierunków technicznych. 29,8% kobiet aktywnych zawodowo pracuje na pół etatu, podczas gdy w przypadku mężczyzn – jedynie 5,4% (INSEE 2003). Tylko jedna kobieta na dziesięć jest dyrektorem dużej firmy. Jedynie 13,7% kobiet pracuje jako dyrektor spółki, 34,4% zatrudnionych jest na stanowiskach kierowniczych lub wykonuje wolne zawody. Kobiety są głównie reprezentowane w zawodach urzędniczych i pomocniczych. Dalsze źródła dostępne są pod następującymi adresami: www.femmes-egalite.gouv.fr/se_documenter/les_reperes/docs/chomage0704.pdf (stopa bezrobocia kobiet). www.femmes-egalite.gouv.fr/grands_dossiers/dossiers/egalite_en_entreprise/docs/depliant.pdf www.femmes-egalite.gouv.fr/ www.infofemmes.com/</p>
Główne źródła na temat...	...pomocy finansowej	<p>We Francji funkcjonuje system ubezpieczeń na wypadek bezrobocia (zob. rozdział „Aspekty prawne”), dotyczy to jednak jedynie tych osób, które zostały zwolnione i spełniają określone wymagania (przepracowany okres, wpłaty składek na ubezpieczenie społeczne itp.). Więcej informacji na ten temat znajduje się na stronie internetowej <i>assedic</i>, organizacji zajmującej się zbieraniem składek i wypłatami w ramach ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, pod adresem: www.assedic.fr. Wyjaśnienia dotyczące obowiązującego we Francji systemu dostępne są w języku angielskim, hiszpańskim, niemieckim i francuskim pod adresem: www.assedic.fr/unijuridis/travail/pdf/Ntc266.pdf; www.assedic.fr/unijuridis/travail/pdf/Ntc268.pdf www.assedic.fr/unijuridis/travail/pdf/Ntc267.pdf; www.assedic.fr/unijuridis/travail/pdf/Ntc265.pdf</p>
	...sieci dla osób poszukujących pracy	<p>Centra pracy, centra pracy dla kadry kierowniczej, centra pracy dla młodzieży od 16 do 26 roku życia (<i>missions locales</i> or PAIO), AFIJ (stowarzyszenie na rzecz młodych absolwentów poszukujących pracy). (zob. także rozdział „Budowanie kontaktów”).</p>
	...ofert pracy	<p>www.anpe.fr; www.apec.fr; www.afij.org; www.apecita.com (rolnictwo i przemysł spożywczy). Lista wszystkich głównych stron internetowych zawierających oferty pracy dostępna jest pod adresem: www.crefac.com.</p>
	...informacji gospodarczych	<p><i>Courrier cadres</i>: informacje przydatne dla kadry kierowniczej dostępne pod adresem: www.apec.fr. Czasopisma ekonomiczne: www.lexansion.com (często przedstawiające ranking najbardziej dynamicznie rozwijających się firm we Francji); www.lentreprise.com; www.usinenouvelle.com. Gazety codzienne: www.lemonde.fr; www.lesechos.fr (gazeta gospodarcza); CEREQ (ekspertyzy na temat rozwoju kwalifikacji): www.cereq.fr/publicpoleofexpertise.htm; sieć CARIF pod adresem: www.intercarif.org.</p>
	...Ministerstwa Pracy	<p>Ministerstwo Zatrudnienia, Budownictwa Mieszkaniowego i Spójności Społecznej pod adresem: www.travail.gouv.fr. Obszerna witryna zawierająca informacje na temat Ministerstwa; ostatnie komunikaty wydane przez Ministra; praktyczne informacje na temat różnych zagadnień związanych z zatrudnieniem; urzędowe formularze wniosków o dotacje i pomoc (możliwe do pobrania z Internetu); dane statystyczne dotyczące zatrudnienia; wszystkie usługi dostępne na poziomie lokalnym oraz wszystkie oferty pracy dotyczące zatrudnienia w Ministerstwie (rekrutacja w drodze konkurencyjnych egzaminów dostępnych dla wszystkich obywateli UE). Także zagadnienia tematyczne: staże; młodzież; Europejski Fundusz Społeczny; VET; spójność społeczna; potwierdzenie umiejętności i doświadczenia VAE.</p>
	...rynku pracy w Europie	<p>Specjalistyczna sieć poświęcona zagranicznym ofertom pracy, podlegająca ANPE i Ministerstwu Spraw Zagranicznych, dostępna jest pod adresem: www.emploi-international.org.</p>

Rynek pracy w NIEMCZECH

Informacje ogólne	Krótki opis	Stopa bezrobocia w Niemczech na poziomie 8,3% należy do jednej z najwyższych w Unii Europejskiej. Gwałtowny wzrost liczby bezrobotnych od 2005 r. spowodowany jest głównie tym, że więcej osób, szczególnie byłych odbiorców zapomogi, które aktualnie pobierają świadczenie z tytułu bezrobocia klasy II, zostało zaklasyfikowanych jako bezrobotni. Oznacza to, że osoby wcześniej uznawane jako należące do uśpionej rezerwy siły roboczej są obecnie wykazywane jako zarejestrowane osoby bezrobotne. Dlatego też dane statystyczne dotyczące rynku pracy obejmują więcej bezrobotnych w młodym wieku, osób starszych lub o niskich kwalifikacjach. Bezrobotni w Niemczech pozostają średnio bez pracy dłużej niż w innych krajach (bezrobocie długoterminowe). Niemiecki rynek pracy nie jest wystarczająco dynamiczny. Proces znajdowania zatrudnienia przez osoby poszukujące pracy jest zbyt długi i skomplikowany. Równoległe systemy świadczeń z tytułu bezrobocia oraz świadczeń w ramach systemu zabezpieczenia społecznego są kosztownym rozwiązaniem.
	Różnice regionalne	Kraje związkowe takie jak Bawaria, Badenia-Wirtembergia i Hesja należą do regionów (<i>Länder</i>) Niemiec Zachodnich posiadających dobrze rozwinięte rynki pracy. We wschodniej części Niemiec landem o najniższej stopie bezrobocia jest Turynia. Sytuacja na rynku pracy w Saarland i Bremie jest trudna. W tym ostatnim landzie występuje najwyższe bezrobocie w Niemczech Zachodnich. Meklemburgia-Pomorze Zachodnie i Saksonia to regiony we wschodniej części Niemiec o najwyższej stopie bezrobocia. Aktualne dane statystyczne w podziale na regiony (w języku niemieckim i angielskim) dostępne są na stronie internetowej Urzędu Statystycznego Republiki Federalnej i poszczególnych landów pod adresem: www.statistik-portal.de/Statistik-Portal/en/en_jb02_jahrta13.asp .
	Reformy prawne	W 2003 r. rząd federalny zapoczątkował w ramach Agendy 2010 wszechstronny proces reform, który miał na celu obniżenie kosztów pracy, znaczącą obniżkę podatków, wprowadzenie zachęt do inwestowania oraz wyeliminowanie niepotrzebnej biurokracji. W 2005 r. rząd federalny wprowadził szereg ustaw ukierunkowanych na modernizację rynku pracy („ustawy Hartz”) oraz stworzenie nowych możliwości znalezienia zatrudnienia za pośrednictwem Agencji Pośrednictwa Pracy, centrów pracy, modelu miniposad itp. (miniposady dotyczą zatrudnienia na małą skalę z maksymalnym wynagrodzeniem miesięcznym do 400 EUR. Te dochody pracowników nie podlegają opodatkowaniu ani innym potrąceniom). Rząd federalny uruchomił też specjalny program „Praca dla długoterminowych bezrobotnych” dla osób długotrwale pozostających bez pracy, tzn. przez okres jednego roku lub dłużej. Ustawa o umowach o pracę w niepełnym wymiarze czasu i na czas określony to narzędzie mające zwiększyć elastyczność pracowników i firm. Pozwalając pracodawcom reagować w sposób elastyczny na nowe trendy i wymagania rynku pracy, ustawa ta przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa i poziomu zatrudnienia.
Sytuacja na rynku pracy: pracodawcy	Zapotrzebowanie na pracowników	Szpitale, pracownie architektoniczne, branża oprogramowania oraz placówki badawczo-rozwojowe poszukują pracowników. Szpitale poszukują lekarzy ze specjalizacją w dziedzinie chirurgii, interny, ginekologii, ortopedii, anestezjologii i intensywnej opieki medycznej. Średni czas potrzebny na obsadzenie wolnych miejsc pracy jest aktualnie dłuższy w przypadku miejsc pracy dla informatyków, inżynierów lotnictwa i kosmonautyki, inżynierów budowlanych, inżynierów spawalników i mechaników. Oferty pracy dla doradców farmaceutycznych i fizyków także dość długo pozostają aktualne. Specjaliści ds. projektowania zakładów przemysłowych i organizacji produkcji; inżynierowie budowlani i inżynierowie spawalnicy oraz absolwenci studiów w dziedzinie techniki samochodowej, technologii telekomunikacyjnych oraz technologii budowy maszyn. Inżynierowie elektrycy ze specjalizacją w dziedzinie technologii medycznych; inżynierowie – absolwenci kierunków związanych z technologią cyfrową; absolwenci studiów w dziedzinie fizyki stosowanej; informatycy i programiści. Aktualne informacje statystyczne dostępne są pod adresem: www.destatis.de/indicators/d/lrwrueb.htm .
	Brak zapotrzebowania na pracowników	Kucharze, sprzedawcy, pielęgniarki, metalowcy, ogrodnicy. Wykwalifikowani handlowcy; absolwenci studiów w dziedzinie zarządzania. Dalsze informacje dostępne są w dziale informacji statystycznych Federalnej Agencji Pracy pod adresem: www.pub.arbeitsamt.de/hst/services/statistik/detail/a.html .

Leonardo da Vinci

Sytuacja na rynku pracy: pracownicy	Osoby w wieku do 25 lat	<p>Stopa bezrobocia wśród osób w wieku do 25 lat jest bardzo wysoka; aktualnie wynosi ona 14,5% (październik 2005 r.). Program „Jump plus” ukierunkowany jest na młode osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej oraz z tytułu bezrobocia, w wieku od 15 do 25 lat. Program oferuje możliwość zdobycia kwalifikacji i zatrudnienia. Młode osoby pozostające bez pracy otrzymują specjalną pomoc ze strony Federalnej Agencji Pracy w formie szkoleń podnoszących posiadane kwalifikacje.</p> <p>Aktualne informacje statystyczne dostępne są na stronie internetowej Federalnego Urzędu Statystycznego pod adresem: www.destatis.de/indicators/d/arb430ad.htm.</p>
	Osoby w wieku powyżej 55 lat	<p>Stopa bezrobocia wśród pracowników starszych wiekiem osiągnęła szczytową wartość w 2003 r., ale i tak była niższa niż średnia europejska. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia starszych pracowników (w wieku od 55 do 65 lat) stanowi główne wyzwanie dla całego społeczeństwa. Zapewnienie pracownikom możliwości podnoszenia kwalifikacji oraz wyeliminowanie niedostatków kwalifikacji to podstawowe wyzwania aktywnej polityki rynku pracy.</p>
	Kobiety	<p>Ustawa w sprawie pracy w niepełnym wymiarze czasu ukierunkowana jest na kobiety, które chciałyby łatwiej połączyć pracę zawodową z życiem rodzinnym. Liczba pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy wzrosła w 2003 r. do ok. 7,2 miliona. Pod koniec 2005 r. stopa bezrobocia wśród kobiet wynosiła 8,7%, wykazując nieznaczny spadek w porównaniu z rokiem 2003 i rokiem 2004. Ten stały wzrost wskaźnika zatrudnienia kobiet w ciągu ostatnich kilku lat nadal utrzymuje się i wzmacnia, tak że aktualnie stopa bezrobocia wśród kobiet jest w Niemczech niższa niż wśród mężczyzn.</p>
Główne źródła na temat...	...pomocy finansowej	<p>Wyżej wspomniane reformy wprowadziły specjalną pomoc wspierającą tworzenie nowych firm – czasowe dotacje i wsparcie dla nowo powstających jednoosobowych przedsiębiorstw (Ich-AG or Me plc). Program „Kapitał dla pracy” oferuje pakiet finansowy w wysokości do 100.000 EUR w celu ułatwienia małym i średnim przedsiębiorstwom zatrudniania osób poszukujących pracy na stałe. Od marca 2004 r. funkcjonuje rozszerzenie tego programu pod nazwą „Kapitał dla pracy i inwestycji”, w ramach którego finansowane są inwestycje tworzące nowe miejsca pracy lub zabezpieczające aktualne zatrudnienie. Promocja nowo powstających i istniejących małych i średnich przedsiębiorstw prowadzona jest w Niemczech na bardzo wysokim poziomie.</p> <p>Świadczenie w ramach ubezpieczenia na wypadek bezrobocia to miesięczne świadczenie ustalone na poziomie 67% ostatniego wynagrodzenia netto świadczeniobiorcy. Świadczenie z tytułu bezrobocia wypłacane jest przez okres od 6 do 32 miesięcy, w zależności od wieku świadczeniobiorcy i okresu uczestnictwa w systemie ubezpieczeń. Pomoc z tytułu bezrobocia może być także wypłacana jako świadczenie przedłużone (po zakończeniu przysługującego okresu wypłaty świadczenia z tytułu bezrobocia), jeśli osoba ubiegająca się o taką pomoc i jej małżonek/małżonka spełniają kryterium dochodowe i majątkowe.</p>
	...sieci dla osób poszukujących pracy	<p>Główny kontakt to niemiecka Federalna Agencja Pracy (178 lokalnych agencji w całym kraju): www.arbeitsagentur.de. Zob. także przydatne adresy w rozdziale „Budowanie kontaktów”.</p>
	...ofert pracy	<ul style="list-style-type: none"> – Federalna Agencja Pracy: www.arbeitsagentur.de (link: <i>Arbeit- und Ausbildungssuchende</i>; link: <i>Stellenangebote suchen</i>). – Prywatne agencje pośrednictwa pracy (dozwolone od 1994 r.): Informacje za pośrednictwem Federalnego Stowarzyszenia Prywatnych Agencji Pośrednictwa Pracy (<i>Bundesverband Personalvermittlung e.V.</i>) pod adresem: www.bpv-info.de. – Internetowy rynek ofert pracy: www.stepstone.de, www.jobpilote.de, i inne. Pełna lista dostępna jest pod adresem: www.stellenboersen.de/stellenboersen/bundesweit.

Leonardo da Vinci

...informacji gospodarczych	<ul style="list-style-type: none"> – Instytut Badań nad Rynkiem Pracy i Gospodarką (IAB, Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung, www.iab.de.) to instytut badawczy Federalnej Agencji Pracy zajmujący się zagadnieniami i danymi dotyczącymi rynku pracy i gospodarki. – Federalny Urząd Statystyczny (informacje i dane statystyczne w języku angielskim!): http://www.destatis.de/themen/e/thm_erwerbs.htm – Inne instytuty badawcze: Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung (www.diw-berlin.de); Finanzwissenschaftliches Forschungsinstitut an der Universität zu Köln (www.wiso.uni-koeln.de/finanzfors); ifo Institut für Wirtschaftsforschung (www.ifo.de); Institut der deutschen Wirtschaft Köln (www.iwkoeln.de). Pełna lista instytutów badawczych w Niemczech dostępna jest pod adresem: www.deutschland.de/rubrik.php?lang=1&category1=20&category2=58&modus=versenden&aktion. – Gazety: Das Handelsblatt (www.handelsblatt.com); Die Wirtschaftswoche (www.wirtschaftswoche.de); Frankfurter Allgemeine Zeitung (www.faz.net) oraz wiele innych...
...Ministerstwa Pracy	Bildungsministerium für Wirtschaft und Arbeit Scharnhorststr. 34-37 10115 Berlin Postanschrift: 11019 Berlin Telefon: +49 1888 615-0 Telefax: +49 1888 615-7010 E-mail: info@bmwa.bund.de Website: www.bmwa.bund.de/Navigation/ministerium.html
...rynku pracy w Europie	EURES: http://europa.eu.int/eures Eurostat: http://epp.eurostat.cec.eu.int OECD: www.oecd.org (dane statystyczne dotyczące zagadnień gospodarczych i społecznych, od makroekonomii do handlu, edukacji, rozwoju, nauki i innowacyjności) ILO (Międzynarodowa Organizacja Pracy): www.ilo.org

Rynek pracy we WŁOSZECH

Informacje ogólne	Krótki opis	Ogólna sytuacja we Włoszech wykazuje tendencje pozytywne: stopa zatrudnienia wynosi 57,1%, a stopa bezrobocia 8,2% – dane za pierwszy kwartał 2005 r. (średnia stopa bezrobocia za rok 2004 wyniosła 8%). Liczba osób zatrudnionych kształtuje się na poziomie 22.373.000, co oznacza wzrost w skali roku o 1,4%. Stopa bezrobocia wykazuje duże zróżnicowane terytorialne (patrz poniżej), pokoleniowe (faktycznie stopa bezrobocia wśród młodych osób w wieku poniżej 25 lat wynosi 24%, głównie w regionach południowych) oraz w zależności od płci (wysoki procent kobiet w regionach południowych to kobiety, które zrezygnowały z potrzeby pracy).
	Różnice regionalne	Zróżnicowanie terytorialne jest jedną z głównych cech charakterystycznych włoskiego rynku pracy: regiony północno-zachodnie i północno-wschodnie znajdują się w czołówce (pod względem wskaźnika zatrudnienia); w regionach południowych średnia stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 15%, a wśród młodych ludzi w wieku od 15 do 24 lat jest nawet wyższa. Średnia stopa bezrobocia w regionach północnych wynosi 4,5%, a w centralnych – 6,5%.
	Reformy prawne	Reforma <i>Biagi</i> zapoczątkowana została w 2003 r. na mocy ustawy nr 30 i w tym samym roku weszła w życie na podstawie DLGS nr 276. Ustawa ta stworzyła nowe ramy prawne dla rynku pracy we Włoszech, zmieniając publiczne służby zatrudnienia, rodzaje umów o pracę i zasady ochrony zatrudnienia.
Sytuacja na rynku pracy: pracodawcy	Zapotrzebowanie na pracowników	Sektor usług paramedycznych: wykwalifikowane pielęgniarki i fizyoterapeuci; Sektor technologii informatycznych: inżynierowie elektronicy; Zawody robotnicze: wykwalifikowani spawacze, stolarze, kowale, eklektycy, pomocnicy w zakładach odlewniczych; Trzeci sektor: kucharze, sprzedawcy i kelnerzy.
	Brak zapotrzebowania na pracowników	Trudności z ponownym wejściem na rynek pracy mają pracownicy powyżej 50. roku życia objęci Funduszem Gwarantowanych Wynagrodzeń „ <i>cassa integrazione guadagni</i> ” (CIG) lub wpisani na listę pracowników dostępnych <i>mobilità</i> , pracownicy niewykwalifikowani, kobiety po okresie braku aktywności zawodowej, głównie bez konkretnego wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych.
Sytuacja na rynku pracy: pracownicy	Osoby w wieku do 25 lat	Młode osoby w wieku do 25 lat zazwyczaj poświęcają 19 miesięcy na zdobycie zatrudnienia. Średnia stopa bezrobocia wśród młodzieży w wieku poniżej 25 lat wynosi 24%, ale jest zróżnicowana terytorialnie: 10–15% na północy i 39,2% na południu. Rynek pracy osób młodych także charakteryzuje się wysokim odsetkiem „nietypowych umów” i prac tymczasowych. Reforma <i>Biagi</i> zapewnia liczne ułatwienia dla firm zatrudniających osoby w wieku poniżej 25 lat.
	Osoby w wieku powyżej 55 lat	We Włoszech tylko 31% osób w wieku powyżej 55 lat nadal pracuje zawodowo, głównie w takich sektorach, jak administracja państwowa, rolnictwo i handel. Jednym z największych problemów są osoby pozbawione pracy w wieku powyżej 45 lat (zbyt młode, aby przejść na emeryturę i zbyt stare, aby ponownie znaleźć zatrudnienie). Reforma <i>Biagi</i> wprowadziła specjalne programy działania dla osób w wieku powyżej 45 lat w celu wsparcia ich ponownego wejścia na rynek pracy.
	Kobiety	Stopa bezrobocia wśród kobiet wynosi 10,3%, a wskaźnik zatrudnienia kobiet – 41,9%; różnica pomiędzy mężczyznami i kobietami wynosi około 30 punktów procentowych. Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku powyżej 50 lat wynosi jednak tylko 16,9%. Jedną z głównych cech charakterystycznych jest fakt, że obowiązki rodzinne obciążają głównie kobiety: tylko 50 na 100 kobiet posiadających dzieci pracuje zawodowo. Segregacja płci w odniesieniu do sektorów i kariery zawodowej jest także powiązana z istnieniem zróżnicowania poziomu wynagrodzeń.
Główne źródła na temat...	...pomocy finansowej	W ramach systemu zabezpieczenia społecznego przewidziana jest pomoc finansowa dla osób bezrobotnych, jest to jednak wsparcie wyłącznie dla tych osób, które zostały zwolnione z pracy i spełniają określone wymagania (przepracowany okres, opłacone składki na ubezpieczenie społeczne, itp.). Dla tych firm, które mają przejściowe trudności, wprowadzony został system dochodu zastępczego, tzw. <i>cassa integrazione guadagni</i> .
	...sieci dla osób poszukujących pracy	Publiczne centra zatrudnienia, ośrodki szkolenia zawodowego, służby społeczne (zob. rozdział „Budowanie kontaktów”).

Education and Culture

Leonardo da Vinci

...ofert pracy	Publiczne centra zatrudnienia, agencje pracy tymczasowej, oferty pracy w gazetach, portal internetowy: www.bollettinodellavoro.it ; www.corriere.it/lavoro i www.jobtel.it .
...informacji gospodarczych	www.ilsole24ore.com ; www.italiaoggi.it ; www.milanofinanza.it ; www.italialavoro.it .
...Ministerstwa Pracy	www.welfare.gov.it
...rynku pracy w Europie	http://europa.eu.int/eures ; www.centrorisorse.org ; www.welfare.gov.it/euopalavoro .

Rynek pracy w ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWIE

Informacje ogólne	Krótki opis	<p>Stopa bezrobocia jest tu najniższa wśród krajów OECD. Za rok 2003 ogólna stopa zatrudnienia w Zjednoczonym Królestwie wynosiła 74,7% (79,2% wśród mężczyzn i 69,8% wśród kobiet), a ogólna stopa bezrobocia była na poziomie 5% (5,6% wśród mężczyzn i 4,4% wśród kobiet). Jesienią 2004 r. w Zjednoczonym Królestwie pracowało zawodowo 27,9 miliona osób. Główne sektory zatrudnienia to między innymi handel hurtowy i detaliczny; produkcja; ochrona zdrowia i praca socjalna; a także nieruchomości, działalność w zakresie wynajmu i inna działalność komercyjna (w tym usługi informatyczne i inne specjalistyczne usługi) – łącznie zapewniające zatrudnienie dla ponad połowy siły roboczej w Zjednoczonym Królestwie.</p>
	Różnice regionalne	<p>Zjednoczone Królestwo obejmujące 9 regionów Anglii (North East, North West, Yorkshire i Humberside; East Midlands; West Midlands; East of England; South West; Greater London; South East), Irlandię Północną, Szkocję i Walię zamieszkuje prawie 60 milionów osób. We wszystkich regionach Anglii i pozostałych autonomicznych częściach Zjednoczonego Królestwa (Devolved Administrations) występują zarówno rejony o wysokim, jak i o niskim poziomie zatrudnienia, często zresztą położone blisko siebie. Najwyższy poziom bezrobocia występuje na dość małych geograficznie obszarach, zazwyczaj o wielkości lokalnego okręgu lub mniejszych. Obszary o wysokim poziomie bezrobocia to zarówno tereny wiejskie, jak i w większe miasta. Ogólna tendencja w całym Zjednoczonym Królestwie wykazuje jednak zróżnicowanie pomiędzy regionami Anglii, Szkocją i Walią. Stopa bezrobocia w Szkocji (5,4 %), w regionie North East (6,5 %), a zwłaszcza w regionie Londynu (7,1 %) istotnie przewyższa średnią krajową. Różnica pomiędzy najniższą stopą zatrudnienia w regionie North East (68,5%) a najwyższą, w regionie South East (78,9%), wynosi jedynie nieco ponad 10 punktów procentowych.</p>
	Reformy prawne	<p>Realizowanych jest szereg inicjatyw mających na celu poprawę poziomu zatrudnienia. Aktywne działania oraz środki o charakterze zapobiegawczym ukierunkowane na osoby bezrobotne i bierne zawodowo, w tym modernizacja programów New Deal, stanowią główny element strategii rządowej mającej na celu ułatwienie bezrobotnym ponownego wejścia na rynek pracy. Wprowadzone zostały reformy zapewniające pomoc dla matek/ojców samotnie wychowujących dzieci i rodzin wielodzietnych. Wykorzystując Europejski Fundusz Społeczny zmodernizowano Publiczne Służby Zatrudnienia. Dostępna jest pomoc na rzecz tworzenia miejsc pracy i rozwoju przedsiębiorczości dla małych przedsiębiorstw i kobiet – przedsiębiorców. Promowany jest rozwój programów Kapitał Ludzki i Kształcenie Ustawiczne, podobnie jak aktywność zawodowa osób w starszym wieku. Podejmowane są wysiłki w celu rozwiązania problemu nierówności płci, dostępne jest szersze wsparcie na dzieci. Podejmowane są także działania promujące integrację i zwalczające dyskryminację osób niepełnosprawnych lub z innego powodu znajdujących się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Podniesione zostało krajowe minimalne wynagrodzenie, obowiązują ulgi podatkowe z tytułu wychowywania dziecka oraz dla osób o niskich dochodach. Rozpoczęto realizację działań skierowanych przeciwko działającym w zmowie, nieuczciwym pracodawcom i podmiotom oferującym pracę, w celu przekształcenia zatrudnienia „na czarno” w normalne zatrudnienie. W celu rozwiązania problemu regionalnych różnic w poziomie zatrudnienia wykorzystywane są europejskie fundusze strukturalne. Wprowadzono reformy mające na celu wsparcie możliwości podniesienia lub zmianę kwalifikacji pracowników. Prowadzone są konsultacje z pracodawcami w celu stwierdzenia ewentualnych istniejących braków w zakresie umiejętności zawodowych. Pracodawców zachęca się również do stałego szkolenia swoich pracowników. Learndirect to usługa dostępna w trybie on-line dla wszystkich osób zainteresowanych informacjami i poradami w sprawie podniesienia i/lub zmiany kwalifikacji. Podejmowane są wysiłki w celu rozwiązania przyczyn braku aktywności zawodowej młodzieży poprzez zachęcanie młodych ludzi do kontynuowania nauki lub szkolenia po ukończeniu 16. roku życia. Zwiększony został zakres pomocy finansowej oraz jakość szkoleń dla pracowników zajmujących się osobami bezrobotnymi lub osobami zatrudnionymi, ale zainteresowanymi otrzymaniem informacji lub porady w sprawach kariery zawodowej.</p>

Leonardo da Vinci

Sytuacja na rynku pracy: pracodawcy	Zapotrzebowanie na pracowników	Zawody medyczne, bezpieczeństwo/ochrona, operatorzy maszyn, kierowcy, sprzątaczkę, kucharze, pracownicy instytucji opiekuńczych, sprzedawcy i demonstratorzy wyrobów, pracownicy socjalni, recepcjoniści i urzędnicy udzielający informacji, specjaliści ds. nauczania podstawowego, pracownicy fizyczni.
	Brak zapotrzebowania na pracowników	Spadło zapotrzebowanie na pracowników w sektorze produkcyjnym, rolniczym i energetycznym. Tendencje spadkowe pod względem zapotrzebowania na pracowników w mniejszym stopniu, ale także dotyczą sektorów budownictwa, transportu i komunikacji oraz bankowości; dotyczy to także wykwalifikowanych handlowców. Na sytuację taką wpływa zazwyczaj spadek tempa rozwoju gospodarczego, kiedy mamy do czynienia ze zwolnieniami/przymusowymi zwolnieniami pracowników.
Sytuacja na rynku pracy: pracownicy	Osobyw wieku do 25 lat	Zmiany w poziomie zatrudnienia młodych mężczyzn i kobiet znacząco różniły się od siebie. Zatrudnienie mężczyzn w wieku powyżej 16 lat zasadniczo nie uległo zmianie (wzrost o 9.000 w ciągu roku), podczas gdy zatrudnienie kobiet wzrosło o 142.000. W przedziałach wiekowych 16-17 i 18-24 (także 25-34) zauważono spadek stopy zatrudnienia. Realizowane są dwa programy „nauki w pracy”: Staże i Wejście na rynek pracy (E2E), w ramach których zapewniana jest pomoc finansowa.
	Osoby w wieku powyżej 55 lat	Stopa zatrudnienia w grupie wiekowej 55-64 w Zjednoczonym Królestwie kształtuje się na poziomie 56,2% (65,4% wśród mężczyzn i 47,3% wśród kobiet). Zjednoczone Królestwo podejmuje także działania mające na celu rozwiązanie problemów, z którymi borykają się osoby w wieku powyżej 50 lat – wsparcie utrzymania zatrudnienia lub ponownego wejścia na rynek pracy. Założenia programu rządowego: <ul style="list-style-type: none"> • Planowane osiągnięcie ogólnej stopy zatrudnienia na poziomie 80%, w tym o jeden milion więcej pracowników w starszym wieku, • Przyjęcie ustawy o równości wiekowej w zatrudnieniu w 2006 r., • Udoskonalona kampania „Pozytywny stosunek wobec wieku” (Age Positive) w celu wsparcia zmian stosunku pracodawców, • Nowe zasady przyznawania emerytur w celu zachęcenia pracowników do utrzymywania zatrudnienia, • Lepsza jakość informacji i poradnictwa w celu umożliwienia zainteresowanym zmiany kwalifikacji, planowania dalszej kariery zawodowej oraz późniejszego przejścia na emeryturę, • Poszerzenie możliwości edukacyjnych dla osób w starszym wieku, aby umożliwić im kontynuację zatrudnienia, • Nowe uprawnienia dla osób sprawujących opiekę nad innymi, • Reforma systemu świadczeń z tytułu niezdolności do pracy, mająca pomóc w powrocie do pracy, • Wsparcie dla osób bezrobotnych w zakresie poszukiwania pracy oraz zmiany kwalifikacji.
	Kobiety	Ogólna stopa zatrudnienia wśród kobiet w Zjednoczonym Królestwie ulega stopniowo poprawie; osiągnąwszy poziom 68,8% pod koniec 2003 r., stopa ta była jedną z najwyższych w UE. Polityka Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z niniejszymi wytycznymi oraz w odpowiedzi na zalecenia dotyczące równości płci, ukierunkowana jest na rozwiązanie problemów związanych z różnicami w poziomie wynagrodzenia kobiet i mężczyzn oraz zwiększenie przywiązania do rynku pracy.
Główne źródła na temat...	...pomocy finansowej	Agencje pośrednictwa pracy Jobcentre Plus lub Jobcentre. Informacje dostępne są w Ministerstwie Pracy, Emerytur i Rent (zob. strona internetowa pod adresem: www.dwp.gov.uk).
	...sieci dla osób poszukujących pracy	Agencje pośrednictwa pracy Jobcentre Plus lub Jobcentre, agencje zatrudnienia, strony internetowe (jak np. www.monster.com) i wiele innych. Służby poradnictwa zawodowego oferują pomoc młodym ludziom (organizacja Connexions służy w Anglii pomocą młodym osobom a IAG – Informacje, Doradztwo i Poradnictwo – osobom dorosłym). W Szkocji i Walii działają służby poradnictwa zawodowego dla wszystkich grup wiekowych, dorośli w Irlandii Płn. mogą korzystać z usług EGSA (Służby Poradnictwa Edukacyjnego dla osób dorosłych). Zob. także rozdział „Budowanie kontaktów”.
	...ofert pracy	Urzędy pracy, agencje zatrudnienia, strony internetowe, gazety itp.

Leonardo da Vinci

...informacji gospodarczych	<p>www.nomisweb.co.uk (dane statystyczne na temat rynku pracy na poziomie lokalnym i krajowym);</p> <p>www.statistics.gov.uk (strona urzędu statystycznego Zjednoczonego Królestwa);</p> <p>www.dwp.gov.uk (Ministerstwo Pracy, Emerytur i Rent);</p> <p>www.lse.ac.uk (Londyńska Wyższa Szkoła Nauk Ekonomicznych i Politycznych);</p> <p>www.dti.gov.uk (Ministerstwo Handlu i Przemysłu);</p> <p>www.cesi.org.uk (Centrum na rzecz Gospodarczej i Społecznej Integracji);</p> <p>www.ssda.org.uk (Agencja Rozwoju Umiejętności Zawodowych);</p> <p>www.lsc.gov.uk (Rada ds. Nauczania i Umiejętności);</p> <p>www.dfes.gov.uk/trends (Ministerstwo Edukacji i Umiejętności – tendencje na rynku pracy);</p> <p>www.jobcentreplus.gov.uk (Urząd pracy);</p> <p>Publikacje takie jak The Economist, Financial Times i inne.</p>
...Ministerstwa Pracy	Ministerstwo Pracy, Emerytur i Rent (www.dwp.gov.uk).
...rynku pracy w Europie	ILO, EURES & OECD.

Rynek pracy w POLSCE

Informacje ogólne	Krótki opis	Sytuacja na rynku pracy w Polsce jest dość trudna z powodu utrzymującej się bardzo wysokiej stopy bezrobocia. Główna przyczyna takiego stanu rzeczy to restrukturyzacja polskiej gospodarki prowadzona na szeroką skalę w ciągu ostatnich 15 lat. W listopadzie 2005 r. stopa bezrobocia osiągnęła poziom 17,3 % (2,723 miliona zarejestrowanych bezrobotnych). Wśród osób bezrobotnych osoby w młodym wieku (do 25 lat) stanowią 22,7%; 16% bezrobotnych to osoby w wieku powyżej 50 lat; 66,6% osób bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż przez 12 miesięcy, a 87% było pozbawionych prawa do otrzymywania świadczenia z tytułu bezrobocia. Stopa bezrobocia wśród kobiet kształtowała się na poziomie 54%. Wskaźnik aktywności zawodowej w drugim kwartale 2005 r. wynosił jedynie 54%. Aktualnie główne problemy polskiego rynku pracy to: wysokie pozapłacowe koszty pracy, niski poziom kwalifikacji osób bezrobotnych, niedostateczna liczba pracowników publicznych służb zatrudnienia. Obecnie obserwujemy coraz bardziej pozytywne tendencje wynikające z tworzenia nowych firm i rozwoju firm już istniejących, głównie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Aktualne informacje statystyczne dotyczące rynku pracy można znaleźć w Internecie pod dwoma adresami: www.psz.praca.gov.pl i www.stat.gov.pl .
	Różnice regionalne	W listopadzie 2005 r. najwyższa stopa bezrobocia występowała w następujących województwach Polski północnej: warmińsko-mazurskie (27%), zachodniopomorskie (25%), kujawsko-pomorskie (22%) i lubuskie (23%). Są to głównie regiony rolnicze, na których działały duże państwowe gospodarstwa rolne. W wyniku procesów transformacyjnych większość pracowników tych gospodarstw straciła pracę. Wyżej wymienione regiony otrzymują pewną niewielką pomoc finansową na realizację inwestycji. Trudna sytuacja występuje także w innych województwach, w których gospodarka lokalna oparta była głównie na jednym dużym zakładzie produkcyjnym lub jednej branży, a procesy transformacyjne spowodowały konieczność zwolnień grupowych. Najniższa stopa bezrobocia występuje w następujących województwach: małopolskie (13,5%), mazowieckie (13,7%), podlaskie i wielkopolskie (poniżej 15%). Najlepsza sytuacja panuje w dużych miastach, takich jak Poznań (6,6%), Kraków (7,1%) Katowice (7,2%) i Warszawa.
	Reformy prawne	Rynek pracy reguluje ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do ustawy wydano szereg szczegółowych rozporządzeń wykonawczych. Treść tej ustawy i innych przepisów prawnych dotyczących rynku pracy dostępna jest na stronie internetowej: www.mps.gov.pl (link „prawo” → przepisy dotyczące zatrudnienia i rynku pracy).
Sytuacja na rynku pracy: pracodawcy	Zapotrzebowanie na pracowników	Zapotrzebowanie na pracowników występuje w następujących grupach zawodowych: menedżerowie, handlowcy, inżynierowie, robotnicy budowlani, pracownicy działów finansowych, sekretarki, specjaliści w dziedzinie nauk społecznych, nauczyciele szkół ponadpodstawowych, pracownicy gastronomii i osoby świadczące usługi prywatne (opieka nad osobami w starszym wieku, masaże), specjaliści w dziedzinie technologii informatycznych i komunikacyjnych ICT. (Źródło: www.rcss.gov.pl/mzppp).
	Brak zapotrzebowania na pracowników	W Polsce jest ponad 200 zawodów, na które nie ma zapotrzebowania na rynku – są to głównie zawody oparte na niskim lub średnim poziomie wykształcenia. W tej grupie znajdują się także specjalności artystyczne oraz nauczyciele szeregu specjalności, szczególnie na poziomie podstawowym. Informacje dostępne są pod adresem: www.rcss.gov.pl/mzppp .
Sytuacja na rynku pracy: pracownicy	Osoby w wieku do 25 lat	Stopa bezrobocia wśród młodzieży jest bardzo wysoka, wyższa niż dla ogółu społeczeństwa. Zgodnie z polskim prawem, powiatowe urzędy pracy są zobowiązane do przedstawienia osobom bezrobotnym w wieku do 25 lat propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, praktyki zawodowej lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych przez okres 6 miesięcy od dnia rejestracji; skuteczność tych działań jest jednak ograniczona z uwagi na niewielką liczbę ofert pracy. Istnieje kilka programów rządowych ukierunkowanych na młodzież, spośród których najważniejsze to: program „Pierwsza Praca”, który umożliwia absolwentom zdobycie przygotowania zawodowego poprzez promocję zatrudnienia okresowego, stażu i pracy na zasadach wolontariatu, a także „Pierwszy Biznes”, który obejmuje trzy części: szkolenie, doradztwo oraz pożyczki na założenie własnej firmy. W Polsce działa ogólnokrajowa organizacja Ochotnicze Hufce Pracy, finansowana ze środków publicznych, założona w celu wsparcia młodych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Akademickie Biura Karier, Szkolne Ośrodki Kariery, organizacje pozarządowe i inne instytucje wspierają rozpoczęcie kariery zawodowej przez młodych. Informacje o tych programach dostępne są w Internecie pod następującymi adresami: www.mps.gov.pl ; www.psz.praca.gov.pl , www.1praca.gov.pl ; www.ohp.pl .

Leonardo da Vinci

	Osoby w wieku powyżej 55 lat	<p>Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje określone działania publicznych służb zatrudnienia, mające na celu wsparcie dla osób w starszym wieku (powyżej 50 lat) na rynku pracy. Osoby w wieku przedemerytalnym powinny poprawiać swoje kwalifikacje, przekwalifikowywać się lub uczestniczyć w programach rehabilitacji społecznej. Takie założenia wymagają rozszerzenia możliwości edukacyjnych w zakresie nauczania ustawicznego. Rząd próbuje wspierać aktywność starszych osób w ramach programu „50 PLUS”. Program ten przewiduje, między innymi, iż powiatowe urzędy pracy mają w stosunku do takich osób obowiązek przedstawienia w ciągu pierwszych sześciu miesięcy pobierania przez te osoby zasiłku dla bezrobotnych propozycji: zatrudnienia, innych rodzajów pracy zarobkowej, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy; indywidualnego planu działania dla długotrwale bezrobotnych; zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; a także popularyzacji pracy czasowej itp.</p> <p>Informacje dostępne są pod adresem: www.psz.praca.gov.pl; www.undp.org.pl/nhdr2004.</p>
	Kobiety	<p>Kobiety w Polsce, w porównaniu z mężczyznami, mają względnie wyższe kwalifikacje i są bardziej zainteresowane ich podnoszeniem. Mimo to, kobiety są mniej aktywne na rynku pracy, stopa zatrudnienia wśród kobiet jest niższa (47,2%) niż wśród mężczyzn (62,4%). Kobiety znacznie częściej niż mężczyźni pracują w sektorze publicznym; udział kobiet w wyższej kadrze kierowniczej przedsiębiorstw jest dość niski. Zarobki kobiet są także niższe niż zarobki mężczyzn. Najbardziej znaczące przyczyny nierównego statusu kobiet na rynku pracy wynikają z uwarunkowań instytucjonalnych, tradycji kulturowej oraz tradycyjnego postrzegania roli kobiety. Rola kobiety jako osoby wykonującej obowiązki rodzinne dominuje nad innymi funkcjami kobiety w społeczeństwie (tzn. na przykład, że to od matki oczekuje się, iż będzie opiekowała się dzieckiem). Bezrobotnym kobietom, zwłaszcza tym posiadającym niskie kwalifikacje i powracającym na rynek pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, oferuje się szkolenie zawodowe i językowe, pomoc finansową na wsparcie własnej działalności gospodarczej oraz wsparcie psychologiczne. Zadania te realizują powiatowe urzędy pracy, szkoły wyższe, instytucje edukacyjne oraz organizacje pozarządowe przy wykorzystaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.</p> <p>Ogólne informacje na temat sytuacji kobiet w Polsce przedstawione są w raporcie dostępnym pod adresem: www.undp.org.pl/nhdr2004, a także na stronie internetowej Centrum Praw Kobiet pod adresem: www.temida.free.ngo.pl. Informacje statystyczne dostępne są pod następującymi adresami: www.psz.praca.gov.pl; www.stat.gov.pl.</p>
Główne źródła na temat...	...pomocy finansowej	<p>Pomoc finansowa dla bezrobotnych realizowana przez powiatowe urzędy pracy: świadczenia dla bezrobotnych; pożyczki na szkolenia; świadczenia przedemerytalne; fundusze dla pracodawców (na przygotowanie miejsc pracy dla osób bezrobotnych). Pomoc finansowa dla przedsiębiorców: pożyczki, refundacje, kredyty, ulgi podatkowe realizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (www.psz.praca.gov.pl); Fundusz Mikro (www.funduszmikro.com.pl); Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (www.parp.gov.pl); Inicjatywę Mikro (www.inicjatywamikro.pl); Fundację Wspomagania Wsi (www.fww.org.pl); Fundację Rozwoju Wsi Polskiej (www.fdpa.org.pl); Akcję „Postaw na swoim” (www.postawnaswoim.pl).</p>
	...sieci dla osób poszukujących pracy	<p>Publiczne służby zatrudnienia: powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy www.psz.praca.gov.pl, agencje zatrudnienia www.kraz.praca.gov.pl, Akademickie Biura Karier www.biura-karier.net, Ochotnicze Hufce Pracy www.ohp.pl.</p>
	...ofert pracy	<p>Gazety lokalne, powiatowe urzędy pracy, kioski z pracą w wojewódzkich urzędach pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, strony internetowe: www.pracuj.pl; www.praca.gov.pl; www.gratka.pl; www.praca.wp.pl; www.pracadlaciebie.pl; www.bestoferta.pl; www.pracaonline.pl; www.topjobs.pl; www.webjobs.pl; www.jobpilot.pl i wiele innych.</p>
	...informacji gospodarczych	<p>Gazety i czasopisma: „Rzeczpospolita” (www.rzeczpospolita.pl); magazyn „Służba Pracownicza” (www.sluzbapracownicza.gov.pl); magazyn „Puls Biznesu” (www.pb.pl); magazyn „Własna Firma”; wortal dla przedsiębiorstw www.ipis.pl. Instytucje: Ministerstwo Gospodarki (www.mgip.gov.pl); Główny Urząd Statystyczny (www.stat.gov.pl); służby informacyjne urzędów pracy (www.psz.praca.gov.pl).</p>
	...Ministerstwa Pracy	<p>Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 00-513 Warszawa, ul. Nowogrodzka 1/3/5 - www.mps.gov.pl</p>

Education and Culture

Leonardo da Vinci

...ryнку pracy w
Europie

Europejski Portal Mobilności Zawodowej (<http://europa.eu.int/eures>; http://europa.eu.int/comm/employment_social/skills_mobility/index_en.htm); EURES (www.eures.praca.gov.pl); EUROPASS (<http://europass.cedefop.eu.int>); www.bkkk-cofund.org.pl/index.php?gr=12; Narodowe Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego (www.praca.gov.pl/nczpz/dokumenty.html); Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (www.koweziu.edu.pl)

Leonardo da Vinci

3. Załączniki

Podstawowe dane statystyczne dotyczące rynku pracy
Federalna Republika Niemiec
Okres sprawozdawczy: maj 2005 r.

Opis	2005				Zmiany w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku			
	maj	kwiecień	marzec	luty	marzec ²⁾		kwiecień	marzec
					Wielkość liczbowa	w %		
OSOBY ZATRUDNIONE (średnia miesięczna)	...	38.839.000	38.656.000	38.554.000	164.000	0,4	...	0,4
OSOBY ZATRUDNIONE OBJĘTE SYSTEMEM ZABEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	...	...	26.125.900	26.092.900	-302.017	-1,1	...	-1,1
OSOBY POSZUKUJĄCE PRACY ogółem	6.632.002	6.672.911	6.827.419	6.801.002	907.696	15,9	15,4	16,0
w tym OSOBY BEZROBOTNE								
- osoby wpisane do rejestru w danym miesiącu	502.263	593.267	590.039	698.941	-76.146	-13,2	-4,6	-7,1
od początku roku	3.479.427	2.977.164	2.383.897	1.793.858	75.081	2,2	5,4	8,2
w tym: osoby poprzednio zatrudnione	1.617.395	1.389.812	1.104.108	842.967	-255.327	-13,6	-12,6	-12,3
absolwenci szkół	365.443	302.950	233.436	164.916	18.746	5,4	7,8	8,3
- odpływ bezrobotnych w danym miesiącu	663.262	801.254	630.897	521.753	-65.379	-9,0	10,4	-13,4
od początku roku	3.137.064	2.473.802	1.672.548	1.041.651	-289.191	-8,4	-8,3	-15,2
w tym: osoby, które znalazły zatrudnienie	1.410.699	1.093.279	680.887	431.309	-16.390	-1,1	-2,5	-11,0
osoby, które podjęły naukę	384.144	299.522	200.060	114.701	-121.695	-24,1	-22,0	-27,2
- Bestand	4.806.589	4.967.592	5.175.577	5.216.434	513.442	12,0	11,8	13,8
w tym: osoby poprzednio zatrudnione (44,3%)	2.129.790	2.258.134	2.437.783	2.501.363	-32.431	-1,5	-1,1	2,0
Kobiety (45,8%)	2.199.311	2.247.419	2.273.729	2.296.241	307.355	16,2	16,0	17,3
ohne Ausbildung (38,6%)	1.854.747	1.891.877	1.934.046	1.937.068	376.669	25,5	24,7	26,2
Młode osoby w wieku poniżej 25 lat (11,8%)	568.427	610.540	664.540	679.903	110.649	24,2	23,8	27,9
w tym: młode osoby w wieku poniżej 20 lat (2,0%)	94.357	102.506	114.689	120.375	36.668	63,6	58,3	62,4
Osoby w wieku powyżej 50 lat i starsze (25,2%)	1.209.194	1.229.512	1.253.334	1.253.891	135.701	12,6	12,8	14,1
w tym: osoby w wieku 55 lat i starsze (12,0%)	575.186	580.441	584.104	580.471	96.597	20,2	19,5	19,5
Osoby długoterminowo bezrobotne (37,6%)	1.805.338	1.814.072	1.818.233	1.808.401	130.023	7,8	8,1	9,7
Osoby niepełnosprawne (4,0%)	192.315	194.165	195.090	194.980	19.867	11,5	11,1	11,7
Osoby innej narodowości niż niemiecka (14,2%)	680.233	693.511	704.802	700.139	132.787	24,3	22,9	23,4
STOPA BEZROBOCIA wśród następujących grup :								
Siła robocza	11,6	12,0	12,5	12,6	10,3	-	10,7	10,9
Siła robocza – osoby pozostające na utrzymaniu innych	12,9	13,3	13,8	14,0	11,5	-	11,8	12,1
Mężczyźni	13,3	13,9	14,8	14,9	12,3	-	12,7	13,2
Kobiety	12,4	12,6	12,8	12,9	10,6	-	10,8	10,8
Młode osoby w wieku do 25 lat	11,3	12,2	13,3	13,6	9,1	-	9,5	10,0
w tym: młode osoby w wieku poniżej 20 lat	5,5	6,0	6,7	7,0	3,3	-	3,5	3,8
Osoby innej narodowości niż niemiecka	25,4	25,9	26,3	26,2	20,5	-	20,9	21,2

Leonardo da Vinci

ŚWIADCZENIOBIORCY								
Arbeitslosengeld	...	...	2.017.895	2.096.082	14.804	0,7	...	0,7
0	.	.	.	.	.	.	.	.
0	.	.	.	.	.	.	.	.
ZAREJESTROWANE OFERTY PRACY⁴⁾								
- oferty wpisane do rejestru w danym miesiącu	238.342	249.146	242.783	218.081	38.429	19,2	33,6	16,7
dar. ungefördert ⁵⁾	181.413	185.585	183.493	174.683	5.059	2,9	10,7	-4,1
od początku roku	1.125.583	887.241	638.095	395.312	172.857	18,1	17,9	12,7
dar. ungefördert ⁵⁾	877.853	696.440	510.855	327.362	4.528	0,5	-0,1	-3,5
- Oferty aktualne na koniec miesiąca ³⁾	441.874	433.552	393.591	333.311	122.825	38,5	33,7	21,6
dar. ungefördert ⁵⁾	322.067	321.746	302.482	271.994	36.191	12,7	9,3	2,4
w tym: oferujące natychmiastowe podjęcie pracy	351.161	329.065	272.419	226.918	113.893	48,0	45,3	34,1
Zmiany miesięczne								
DANE KORYGOWANE SEZONOWO	maj 05	kwie. 05	marzec 05	luty 05	sty. 05	gru. 04	list. 04	paźdz. 04
Osoby zatrudnione ¹⁾	...	14.000	5.000	11.000	12.000	22.000	12.000	22.000
Osoby bezrobotne	0	-81.000	93.000	153.000	239.000	25.000	10.000	11.000
Zarejestrowane oferty pracy	13.000	22.000	25.000	24.000	20.000	7.000	1.000	1.000
Stopa bezrobocia cywilnej siły roboczej	11,8	11,8	12,0	11,7	11,4	10,8	10,7	10,7
ILO Erwerbslosenquote ¹⁾	.	.	.	...	...	10,0	9,9	9,9